

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om upphävande av 2 § 4 mom. i personuppgiftslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Enligt personuppgiftslagen som stiftades för att sätta i kraft Europeiska unionens personuppgiftsdirektiv tillämpas lagen inte på personregister som innehåller enbart i massmedier publicerat material som sådant. Nu

har det blivit klart att bestämmelsen strider mot personuppgiftsdirektivet. I propositionen föreslås det att bestämmelsen upphävs.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (nedan personuppgiftsdirektivet) har genomförts i Finland genom personuppgiftslagen av den 22 april 1999 (523/1999).

I artikel 9 i personuppgiftsdirektivet föreskrivs om behandling av personuppgifter och om yttrandefrihet. Enligt artikeln ska medlemsstaterna med avseende på sådan behandling av personuppgifter som sker uteslutande för journalistiska ändamål eller konstnärligt eller litterärt skapande besluta om undantag och avvikelser från bestämmelserna i kapitlen II, IV och VI i direktivet endast, om de är nödvändiga för att förena rätten till privatlivet med reglerna om yttrandefriheten.

Personuppgiftslagen tillämpas som allmän lag på behandlingen av personuppgifter. Massmediernas ställning har beaktats i 2 § 5 mom. i personuppgiftslagen. Enligt 2 § 5 mom. gäller i tillämpliga delar endast de i momentet angivna bestämmelserna i fråga

om behandling av personuppgifter för redaktionella syften.

Enligt 2 § 4 mom. i personuppgiftslagen tillämpas lagen inte på personregister som innehåller enbart i massmedier publicerat material som sådant. På framställning av högsta förvaltningsdomstolen tog Europeiska gemenskapernas domstol ställning till tolkningen av personuppgiftsdirektivet (C 73/07). Frågan gällde högsta förvaltningsdomstolens mål HFD 23.9.2009 T 2303. Gemenskapernas domstol ansåg i ett förhandsavgörande att sådana funktioner för behandling av personuppgifter som avses i det ärende som det var fråga om och som innehåller enbart i massmedierna publicerat material som sådant, ska omfattas av tillämpningsområdet för dataskyddsdirektivet.

Europeiska kommissionen har med stöd av förhandsavgörandet från Europeiska gemenskapernas domstol om tolkningen av personuppgiftsdirektivet vidtagit åtgärder för att personuppgiftslagen ska bli förenlig med personuppgiftsdirektivet. Den 4 juni 2010 fick Finland en i artikel 258 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt avsedd formell underrättelse från kommission om

personuppgiftslagstiftningen. Kommissionen anser att bestämmelsen i 2 § 4 mom. i personuppgiftslagen, som undantar sådana personregister från lagens tillämpningsområde som innehåller enbart i massmedier publicerat material som sådant, strider mot artikel 3.1 i personuppgiftsdirektivet.

Det föreslås att 2 § 4 mom. i personuppgiftslagen ska upphävas för att de ståndpunkter som Europeiska gemenskapernas domstol och Europeiska kommissionen framfört i ärendet ska kunna beaktas.

2 Propositionens konsekvenser

Förslaget har inga konsekvenser för massmediernas verksamhet eftersom bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter för redaktionella syften ingår i 2 § 5 mom. i personuppgiftslagen. Personuppgiftslagen gäller överhuvudtaget inte publikationer som sådana och föreslagna regleringen har därför inte någon inverkan på hur redan utgivna elektroniska publikationer kan användas.

Enligt dataombudsmannen har man inte kännedom om andra registreringsfall av den aktuella typen. Det föreslagna upphävandet av 2 § 4 mom. i personuppgiftslagen hindrar

dock inte att uppgifter som publicerats av massmedier behandlas också i annan än massmedial verksamhet. Om sådana uppgifter sparas i personregister, ska behandlingen av dem uppfylla de villkor som anges i 8 § i personuppgiftslagen eller annanstans i lag. Den föreslagna ändringen innebär att fysiska personer kan kontrollera hur uppgifter som massmedierna publicerat om dem behandlas senare samt använda de rättsmedel som anges i personuppgiftslagen.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i justitieministeriet. Yttranden har inbegärts av dataombudsmannen och Mediernas Centralförbund.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om upphävande av 2 § 4 mom. i personuppgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Genom denna lag upphävs 2 § 4 mom. i 1 § personuppgiftslagen (523/1999). Denna lag träder i kraft den 2 § 20 .

Helsingfors den 22 oktober 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*